

УДК 811.111:81'37

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-216-46>

ДИСКУРС РАДИКАЛЬНИХ ЕКОАКТИВІСТІВ РУХУ «SCIENTIST REBELLION» (ЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ)

THE DISCOURSE OF RADICAL ECO-ACTIVISTS OF THE «SCIENTIST REBELLION» MOVEMENT (LINGUISTIC PERSPECTIVE)

Столярова А. А.,

orcid.org/0000-0002-9981-2222

кандидат філологічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації

Навчально-наукового інституту філології

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

У статті вивчаються лінгвостилістичні особливості текстів публікацій, оприлюднених на офіційному сайті радикального екологічного руху «Scientist Rebellion», та стратегії, які автори цих матеріалів використовують для впливу на цільову аудиторію. Проведене дослідження дозволило дійти висновку про те, що ключові тексти сайту є зразками політичного дискурсу в екологічному «обрамленні», як і публікації інших радикальних екоактивістів. Проте, на відміну від інших радикальних рухів, адміністратори сайту «Scientist Rebellion» грамотно розташовують матеріали, вдало чергуючи суто наукові публікації з питань екології, газетні статті про діяльність екоактивістів та програмні тексти руху, що містять політичні вимоги. Останні становлять смислове ядро сайту, решта ж матеріалів відіграють допоміжну, аргументативну роль.

Основні стратегії, що використовуються у політичних текстах руху «Scientist Rebellion», є такими самими, що і в публікаціях інших радикальних екоактивістів: 1) залякування адресатів за допомогою яскравих описів жахливого майбутнього, що чекає на людство; 2) «призначення» політиків винними у ситуації; 3) пропонування програми виходу зі становища; 4) заклики до адресатів приєднуватися до акцій; 5) віктимізація учасників руху – співчуття екоактивістам через те, що вони зазнають репресій з боку влади.

У ключових, політичних публікаціях сайту суто наукової термінології обмаль. У них уживається лише загальнозрозуміла екологічна лексика, що становить основу сучасного екологічного дискурсу. Центральними при цьому є синоніми на позначення критичної ситуації із доквіллям: *climate disaster*, *climate crisis*, *climate emergency* тощо. Негативна характеристика ситуації та дій політиків досягаються за рахунок уживання різних частин мови з негативним значенням, числівників на позначення великих чисел, форм найвищого ступеня порівняння прикметників: *civilizational collapse*, *unprecedented famine*, *untold suffering*, *uninhabitable planet*, *hundreds of millions of refugees*, *the worst impacts of climate breakdown*, *ruthless exploitation of nature and human beings*. Для згущення фарб застосовуються і деякі стилістичні засоби, зокрема гіпербола та градація. Отже, попри претензії на науковість, програмні публікації руху «Scientist Rebellion» апелюють до емоцій адресата.

Проведене дослідження підтвердило наше припущення, що рух «Scientist Rebellion» виник у результаті того, що інші радикальні екоактивісти скомпрометували себе неоднозначними діями, суттєво стримавши бажання пересічного громадянина брати участь у вирішенні екологічних проблем. Керівники «Scientist Rebellion» поставили перед собою завдання врятувати репутацію радикальних захисників довкілля та залучити до боротьби за здоров'я планети забезпеченіші прошарки населення.

Ключові слова: екологічний дискурс, політичний дискурс, радикальні екоактивісти, комунікативні стратегії, апеляція до емоцій, лінгвостилістичні особливості текстів, негативне денотативне і конотативне значення.

© Столярова А. А., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

The article studies linguostylistic features of the publications from the official website of the «Scientist Rebellion» radical environmental movement as well as the strategies that the authors of these materials use to influence the target audience. The conducted research allowed us to conclude that the core texts of the site are samples of political discourse in an environmental «framework», as are the publications of other radical eco-activists. However, unlike other radical environmentalists, the «Scientist Rebellion» site administrators competently arrange the materials, successfully alternating purely scientific publications on environmental issues, newspaper articles about eco-activists' deeds and programme texts of the movement containing political demands. The latter constitute the semantic core of the site, while the rest of the materials play a subordinate argumentative role.

The main strategies used in the political texts of the movement are the same as in the publications of other radical eco-activists: 1) intimidating the addressees with the help of vivid descriptions of the terrible future that awaits humanity; 2) blaming politicians as those responsible for the situation; 3) offering a programme for getting out of the situation; 4) calling on addressees to join the actions; 5) victimizing the movement participants by showing sympathy for environmental activists because they are being repressed by the authorities.

The key publications of the site contain little purely scientific terminology. They use only generally understood environmental vocabulary, which forms the basis of modern environmental discourse. The pivotal expressions are synonyms for a terrible environmental situation: *climate disaster, climate crisis, climate emergency*, etc. Negative characterization of the situation and the actions of politicians is achieved through the use of various parts of speech with a negative meaning, numerals denoting large numbers, and superlative forms of adjectives: *civilizational collapse, unprecedented famine, untold suffering, uninhabitable planet, hundreds of millions of refugees, the worst impacts of climate breakdown, ruthless exploitation of nature and human beings*. Some stylistic devices are also used to thicken the colours, in particular hyperbole and gradation. So, despite their claims to be scientific, the core publications of the «Scientist Rebellion» movement tend to appeal to the addressees' emotions rather than reason.

The conducted research confirmed our assumption that the «Scientist Rebellion» movement arose as a result of the fact that radical environmentalists compromised themselves with ambiguous actions, thus restricting the desire of the average citizens to participate in solving environmental problems. The «Scientist Rebellion» movement set itself the task of improving the reputation of radical environmentalists and attracting more affluent segments of the population to participate in rescuing our planet.

Key words: ecological discourse, political discourse, radical eco-activists, communicative strategies, appeal to emotions, linguostylistic features of the texts, negative denotative and connotative meaning.

Постановка проблеми. Глибоке проникнення у суспільство ідеї про необхідність збереження довкілля та недопущення глобального потепління призвело до політизації екологічного порядку денного, зокрема, формування зелених політичних партій та появи чималої кількості низових екологічних рухів. Останні роки позначено виникненням феномену екологічного активізму, адепти якого використовують найрізноманітніші методи для досягнення своїх цілей.

Екологічний активізм – це дії окремих осіб або груп, спрямовані на захист навколишнього середовища. Він включає різні кампанії як на низовому, так і на глобальному рівні (петиції, лобювання, мирні демонстрації тощо) і закликає до змін задля забезпечення здоров'я планети. В останні роки з-поміж чималої кількості екологічних активістів виділилися та звертають на себе увагу так звані радикальні екоактивісти, що вдаються до провокаційних та незаконних методів для привернення уваги до екологічних проблем (громадянська непокоря, псування витворів мистецтва у музеях, перешкоджання функціонуванню паливної інфраструктури тощо). Серед таких радикальних груп екоактивістів можна назвати, зокрема, «Extinction Rebellion» [1], що виникла у 2018 р., «Just Stop Oil» [2], яку було засновано у 2022 р., та «Scientist Rebellion» [3], пов'язану з Extinction Rebellion.

Радикальні екоактивісти ведуть сторінки у соціальних мережах та координують свої кампанії через офіційні вебсайти. Помічено, що політизація екологічного порядку денного та активізація низових екологічних рухів суттєво впливає на мову екологічного дискурсу, роблячи її дедалі менш науковою та все експресивнішою. У зв'язку з цим **актуальним** є вивчення змін в «екологічному мовленні», які можна простежити у публікаціях екоактивістів, у т. ч. радикальних.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У вітчизняному мовознавстві вивчення екологічного дискурсу як багатогранного і складного явища пов'язане передусім з іменами І. Розмаріци [4] та О. Бабире [5]. Різні аспекти екологічного дискурсу продовжують розглядати у

своїх розвідках на матеріалі різних мов українські лінгвісти Н. Деркач [6], Н. Гудзь [7], М. Лискова [8] та автор цієї статті [9].

Мета дослідження. У цій розвідці ми поставили перед собою **мету** розглянути лінгвостилістичні особливості публікацій радикальних екоактивістів руху «**Scientist Rebellion**», пояснити виявлені закономірності, порівняти мову публікацій цієї групи з лінгвостилістичною специфікою публікацій групи «Just Stop Oil», яку ми вивчали раніше, спробувати пояснити наявні відмінності як у власне мові, так і у стратегіях, до яких вони вдаються у своїх текстах. **Предметом** розвідки є лінгвостилістичні особливості обраних для аналізу текстів групи «Scientist Rebellion» та стратегії, що їх використовують автори цих матеріалів для впливу на цільову аудиторію. **Об'єктом** дослідження виступають публікації руху «Scientist Rebellion», розміщені на їхньому офіційному сайті [3]. **Матеріалом** слугували 25 публікацій, датованих 2023–2025 рр.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи в одній з попередніх розвідок мову публікацій радикальних екоактивістів з групи «Just Stop Oil», ми дійшли висновку, що вони посідають особливе місце в і без того жанрово та тематично неоднорідному екологічному дискурсі. Ці тексти є повною протилежністю наукового екологічного дискурсу, проте віддалені вони і від науково-популярної екологічної журналістики. Найближче вони саме до політичного дискурсу. У них не вводяться в обіг і не обговорюються нові наукові факти, не популяризується знання про довкілля. Натомість знаходимо в них яскраві описи катастрофи, яка чекає людство у разі бездіяльності, шельмування політиків та представників крупного бізнесу, яких активісти вважають винними у ситуації, що склалася, та заклики до негайних дій. Аргументація, що використовуються, є здебільшого емоційною, а не раціональною.

Самі акції, до яких вдаються радикальні екоактивісти, часто дратують пересічних громадян, викликають їхнє обурення, що знаходить своє відображення, зокрема, у пресі [10; 11]. Поступово у суспільстві почав складатися негативний образ радикального екоактивіста. Стереотипний екоактивіст, що перекидає дороги, не даючи проїхати каретам швидкої допомоги, і займається вандалізмом – це, як правило, молода людина з маргіналізованих соціальних груп, що не має освіти, є безробітною, нерідко страждає на психічні розлади та виходить на різноманітні акції за гроші. Через варварські дії по відношенню до витворів мистецтва та порушення нормального повсякденного життя суспільства радикальний екологічний рух було скомпрометовано. З'явився навіть термін «екотерористи» [12], дехто почав помічати подібність радикальних екологічних організацій до тоталітарних сект [13]. Активістів та їхні вимоги перестали сприймати всерйоз, а саме згадування екологічних проблем почало викликати відразу у пересічних громадян. З'явилися екоскептики, що взагалі не вірять у вплив господарської діяльності людини на довкілля та клімат, вважаючи такі твердження маніпуляцією. Саме тому, на наш погляд, задля реабілітації екологічного руху та повернення йому колишнього авторитету було започатковано рух «Scientist Rebellion» як «інтелігентне» відгалуження радикального екологічного руху «Extinction Rebellion».

«Scientist Rebellion» – це міжнародний екологічний рух учених та представників академічного середовища, які, маючи місцеві відділення у 30 країнах світу, використовують методи мирного протесту та громадянської непокори для боротьби з кліматичною кризою. Рух суттєво активізувався у період 2023–2024 рр., коли вчені почали активно долучатися до протестів та брати участь в акціях, організованих спільно з іншими групами, такими як «Fridays for Future». Учасники «Scientist Rebellion» використовують методи громадянської непокори, як і інші групи екоактивістів, проте з акцентом на легітимність своїх вимог. На питання про те, навіщо вони вдаються до таких дій, вони відповідають, що втомилися готувати звіти, консультувати уряди, намагаючися довести згубність політики, що проводиться, адже до їхніх рекомендацій влада все одно не дослухається. Єдине, що лишилося, аби бути почутими, – це вийти на вулицю і донести свої вимоги до можновладців [3]. Участь учених у протестах має на меті укорінити у

суспільстві таку думку: якщо успішні освічені люди з достойною зарплатою виходять на протести, значить справді назріває екологічна катастрофа.

Офіційний сайт організації [3] логічно побудований та добре структурований. На головній сторінці вчені пояснюють, чому повстали і як вони діють (публікації *Why we rebel* та *How we rebel*). Наступна рубрика *About Us* (Про нас) містить такі підрозділи: *Press and media*, *Our positions and demands*, *FAQ*, *Leaked ICCP report*, *The science*, *Scientist Rebellion code*. Рубрика *Campaigns* (Кампанії) складається з таких блоків: *Sign our open letter*, *Scientists on trial*, *How much more*, *The science is clear*, *Make them pay*, *Don't gas Africa*, *Unite Against Climate Failure*, *1,5°C is dead*, *Invest in people*, *Scientist Rebellion Take On Billionaires Across North America In Wheat-Pasting Action*.

Далі слідує рубрика *Talks and events* (Обговорення та події), що містить календар запланованих подій та акцій, де подано посилання на Zoom та інші платформи, які забезпечуватимуть проведення тієї чи іншої зустрічі. Приблизно у такий самий спосіб організовано і рубрику *Ways to join* (Як до нас приєднатися). У рубриці *Donate* (Задонаті) пропонуються опції одnorазової та щомісячної фінансової підтримки руху. Крім того, читачів просять поширювати інформацію про акції через соціальні мережі. В останній рубриці *Contact us* (Наші контакти) подано посилання на групи руху «Scientist Rebellion» у соціальних мережах і адреси електронної пошти головного офісу організації та її відділень у кожній з 30 країн. Важливо зазначити, що, очевидно, беручи до уваги ймовірність переслідування з боку влади та побоюючись витоку інформації про заплановані акції, організатори руху створили адреси електронної пошти на швейцарському поштовому сервері www.protonmail.com, що вважається краще за інші захищеним від злону.

Для нас як філологів найбільший інтерес представляють матеріали головної сторінки, а також рубрик *About us* (Про нас) та *Campaigns* (Кампанії), що становлять смислове ядро сайту. Саме у цих публікаціях детально сформульовано кредо організації та політичні вимоги її учасників. У них організатори руху звертаються до широких мас, намагаючися переконати людей приєднуватися до протестів. Для нас важливо зрозуміти, які стратегії використовують автори публікацій, як вони втілюються в мові і чим їхній підхід до спілкування з адресатами відрізняється від підходу та стилю спілкування інших радикальних екоактивістів, таких як «Just Stop Oil».

Навіть побіжний огляд публікацій на головній сторінці та у рубриках *About us* та *Campaigns* дозволяє переконатися в тому, що тексти в них є стилістично неоднорідними, вони різняться тональністю і вживаною лексикою. Ці тексти можна умовно поділити на три групи: ненаукові публікації (програмні тексти руху з політичними вимогами), газетні статті про діяльність екоактивістів та суто наукові статті та звіти. Окрім власне текстів важливу роль відіграють цитати окремих науковців-учасників руху, які прямо не належать до того чи іншого тексту, але розташовані у відповідних рубриках сайту невипадково.

Головна сторінка містить лише два невеликих тексти: *Why we rebel* та *How we rebel*. Вони витримані у строгому стилі, використовують здебільшого раціональну аргументацію і не містять наукової термінології, оскільки розраховані на широку аудиторію. Проте їх не можна назвати нейтральними. Для переконання на емоційному рівні автори цих текстів використовують модальне дієслово *must* із категоричним значенням, риторичні питання, іменники і прикметники з підкреслено негативним значенням, форми найвищого ступеня порівняння прикметників для підсилення негативного значення модифікованих ними іменників, а також безпосереднє звернення до адресатів:

*Scientists have spent decades writing papers, advising governments, briefing the press: all have failed. What is the point in documenting in ever greater detail **the catastrophe** we face, if we are not willing to do anything about it?*

We must do what we can to halt the greatest destruction in human history.

It is a last-resort, but one that members of Scientist Rebellion, alongside many other members of society, are increasingly embracing to protest the glaring injustice of the policies, laws, and systems that continue to fuel the climate and ecological crises.

No matter your circumstances, there is a place for you [3].

Наступна рубрика *About Us* складається з декількох текстів, серед яких ключовим, програмним є *Our positions and demands* [14]. Його можна назвати маніфестом руху. У ньому яскраво, тепер уже з суттєво ширшим використанням експресивної лексики окреслено найгостріші екологічні проблеми сучасності; зазначено, хто є винним у цьому, пропонується план виходу зі становища та кроки, які кожному з нас необхідно здійснити задля досягнення поставленої мети.

We are scientists and academics who believe we should expose the reality and severity of the climate and ecological emergency by engaging in non-violent civil disobedience. We are terrified by what we see, and believe it is both vital and right to express our fears openly.

Ecosystems around the world will collapse well within the lifespan of current generations, with catastrophic consequences for the human kind.

Increasingly severe heatwaves, droughts and natural disasters are occurring year after year, while sea levels may rise by several meters this century, displacing hundreds of millions of people living in coastal areas. There is a growing fear amongst scientists that simultaneous extreme weather events in major agricultural areas could cause global food shortages, thus triggering societal collapse [14].

Після опису катастрофи, що наближається, автори тексту чітко зазначають, хто, на їхню думку, у цьому винний: існуючий політичний лад та капіталістична економіка, що базується на видобуванні природних копалин, виробництві та отриманні необмеженої вигоди:

Current actions and plans are grossly inadequate, and even these obligations are not being met. The rate of environmental destruction closely tracks economic growth, which leads to us extracting more resources from Earth than are regenerated. Governments and corporations aim to increase growth and profits, inevitably accelerating the destruction of life on Earth [14].

З цього слідує суперечливий висновок про те, що потрібна декарбонізація, якої можна досягти шляхом економічного спаду. Утопічно стверджується, що цей спад буде тимчасовим і не обов'язково призведе до падіння життєвого рівня. Зрозуміло, що не зазначивши цього, рух ризикує відвернути від себе потенційних прибічників, адже важко представити собі людей, що виступатимуть за закриття виробництв та скорочення робочих місць. Отже, політичні вимоги «Scientist Rebellion» такі: рух закликає до перебудови економіки на екологічно вивірених основі, а оплатити цей перехід мають, на думку його учасників, найбагатші люди світу:

To achieve decarbonisation on the required scale demands economic degrowth, at least in the short term. This does not necessarily require a reduction in living standards.

For a just transition, the cost of degrowth must be paid for by the wealthiest, who have benefited enormously from the current destructive world order, while others have faced the consequences.

A just transition to a sustainable system requires the wealth from the 1% to be used for the common benefit [14].

Засоби досягнення поставленої політичної мети керівники руху вбачають у негайних ненасильницьких діях, зокрема акціях громадянської непокори. Наводячи у приклад інші рухи, чий ненасильницькі акції увінчалися успіхом, автори публікацій закликають усіх приєднуватися і брати участь в анонсованих кампаніях:

The most effective means of achieving systemic change in modern history is through non-violent civil resistance. We call on academics, scientists and the public to join us in civil disobedience to demand emergency decarbonisation and degrowth, facilitated by wealth redistribution [14].

Характерна особливість публікацій руху «Scientist Rebellion» полягає в тому, що більшість з них завершуються численними посиланнями на суто наукові джерела, що додає науковій ваги

емоційним описам катастрофічних наслідків людської діяльності на довкілля, а також політичним вимогам, сформульованим на сайті. До цих наукових джерел входять, зокрема, звіти екологічних організацій та наукові статті з цифровим ідентифікатором DOI.

Чим далі ми подорожуємо сайтом, тим експресивнішими стають публікації. Наступний важливий матеріал – це текст, що передує навмисно злитому науковцями у широкий доступ звіту Міжурядової групи експертів зі зміни клімату (*Intergovernmental Panel on Climate Change Working Group 3*, скорочено – *IPCC WGIII*) [15]. Сам звіт є суто науковим, проте вступний текст, який додали до нього автори «Scientist Rebellion», є надзвичайно емоційним та вирізняється неабияким викривальним пафосом.

There's no time to wait around. There's no time for continued inaction – the people deserve to know NOW what our corporate-owned politicians have done to them.

The greatest crime ever has already been carried out – the perpetrators are still at liberty, but the victims are starting to pile up.

It says that we need massive investment – to prepare for the accelerating effects of climate breakdown – not the death cult of conservative economics.

For thousands of scientists – mostly older, privileged, moderate – to agree on something so apparently radical demonstrates the severity of the present moment. But the real radicals are in power. They will plunder the Earth until it is but fire and ash, unless we stop them.

We plead with people to go into serious nonviolent resistance. To join us in the streets to apply unbearable pressure on this genocidal system – to take it down before it takes us all down with it [15].

Цей текст за своєю гнівною тональністю наближається до публікацій сайту «Just Stop Oil». Намалювавши у чорних тонах ситуацію з екологією, що склалася, та її наслідки, автори публікацій, як і їхні колеги з групи «Just Stop Oil», перейшли до встановлення винуватців. Далі цілком логічним кроком є визначити, що саме треба вчинити, аби жахливе майбутнє, описане у попередніх публікаціях, ніколи не настало. Тому наступний важливий текст, що містить рецепт виходу зі становища, що склалося, – це публікація *Scientist Rebellion Code – Mission Statement* [16]. Її тональність стриманіша, поруч із лексикою з негативним значенням у ній використовується й життєствердний словник (*liveable future, sustainable future, democracy, solidarity, non-violent global revolution, peaceful activists, earth defenders*). Публікація спрямована на формування переконання, що за умови негайних дій катастрофи все ще можна оминати. Проте все одно негатив переважає: *climate disaster, ruthless exploitation of nature and human beings, the brink of collapse, unprecedented crisis, repression against peaceful activists*.

Рубрика *Campaigns* починається відкритим листом, який автори просять підписати всіх охочих [17]. Він спокійніший, виваженіший і життєствердніший, ніж решта публікацій. Крім того, його характерною особливістю є те, що він рясніє гіпертекстовими посиланнями. Читач, натиснувши на виділене слово чи вислів, автоматично перейде до статті у пресі або до відповідного наукового джерела. Також у цій рубриці звертає на себе увагу своїм гнівним пафосом публікація із заголовком *The Failure of COP28* про провал Конференції ООН зі зміни клімату [18].

At COP28, so-called world leaders ... failed to deliver the most basic measure to prevent societal collapse.

Politicians have made their choice clear: it is preferable to deal with unprecedented famine, severe political conflicts, species extinctions, and the condemnation of large parts of Earth to become uninhabitable than it is to inconvenience fossil fuel executives and their profits.

As the repeated failure of COP shows, those in power will not follow the science, and are willing to sacrifice our future, and the future of younger generations.

If we want to avoid the worst impacts of climate breakdown, we must all become climate advocates and activists [18].

Висновки. Проаналізувавши тексти, розміщені на сайті руху «Scientist Rebellion», доходимо висновку про те, що основні з них становлять такий самий політичний дискурс в екологіч-

ному «обрамленні», як і публікації групи радикальних екоактивістів «Just Stop Oil». Щоправда, адміністратори сайту «Scientist Rebellion» грамотно розташовують матеріали, вдало чергуючи суто наукові публікації з питань екології (звіти, наукові статті), газетні публікації про діяльність екоактивістів та програмні тексти руху, що містять політичні вимоги. Останні становлять смислове ядро сайту, решта ж матеріалів відіграють підрядну роль: вони покликані обґрунтувати ідеї та вимоги, що постулюються у політичних текстах руху.

Ключові статті на сайті є типовими зразками політичного дискурсу. Основні стратегії, що використовуються в них, є такими самими, що і в публікаціях «Just Stop Oil»: 1) залякування адресатів за допомогою яскравих апокаліптичних описів майбутнього, що чекає на людство; 2) «призначення» винних у ситуації; 3) дарування надії, тобто пропонування програми виходу зі становища та 4) заклики до аудиторії негайно приєднуватися до лав активістів, поки ще є шанс щось змінити на краще. Ще однією стратегією є віктимізація учасників руху – підкреслене співчуття їм через те, що вони зазнають немотивованих репресій з боку влади, хоча є лише мирними протестувальниками.

У ключових публікаціях сайту *Why we rebel, How we rebel, Our positions and demands, Scientist Rebellion code – Mission statement, Sign our open letter* та *How much more* суто наукової термінології обмаль. Як і в публікаціях «Just Stop Oil», у них уживається лише загальнозрозуміла екологічна лексика, що становить основу сучасного екологічного дискурсу. Центральними при цьому є синоніми на позначення нинішньої ситуації, яку екоактивісти визначають як критичну: *climate disaster, climate crisis, climate emergency, climate breakdown, climate failure, climate chaos, ecological emergency, unprecedented crisis*. Поруч з ними йдуть інші часто повторювані вирази з підкреслено негативним значенням, яке формується за рахунок уживання різних частин мови з негативним значенням, гіперболізованих числівників, форм найвищого ступеня порівняння прикметників: *civilizational collapse, societal collapse, unprecedented famine, untold suffering, uninhabitable planet, hundreds of millions of refugees, the worst impacts of climate breakdown*. Для згущення фарб застосовуються і деякі стилістичні засоби, зокрема градація: *First, we were concerned. Then, we were alarmed. Now, we are terrified*.

Підкреслено негативний словник використовується для характеристики політиків та магнатів, що займаються видобуванням викопного палива, і опису їхніх дій: *so-called «world leaders»; the greatest crime ever has already been carried out – the perpetrators are still at liberty; the death cult of conservative economics; corporate interests operating in an opaque, undemocratic way, ruthless exploitation of nature and human beings*.

У політичних текстах екоактивістів з «Scientist Rebellion» присутня і позитивна за значенням екологічна лексика, яка вживається у текстах, що пропонують вихід зі становища: *sustainable future, liveable future, climate advocates, climate activists, earth defenders, decarbonisation* тощо.

Особливістю політичних текстів «Scientist Rebellion» є те, що вони містять величезну кількість посилань на зовнішні джерела – офіційні звіти міжнародних екологічних організацій, суто наукові джерела, зокрема статті з ідентифікатором DOI, надруковані у поважних журналах, та публікації у пресі. Такі посилання можуть міститися у кінці тексту у вигляді переліку джерел або бути оформлені у вигляді гіпертекстових посилань. Практикується й цитування уривків з наукових та інших офіційних джерел. Рясне цитування та наявність посилань покликане довести адресатові думку про те, що експресивність політичних текстів руху «Scientist Rebellion» є цілком виправданою: реакція будь-якої небайдужої людини на опубліковані наукові дані про стан довкілля була б такою ж.

Політичні тексти руху вдало розбавлені на сайті суто науковими публікаціями, а також статтями у найвпливовіших газетах – *The Guardian, The Washington Post, Politico, Nature* тощо. Крім того, на сторінках подано яскраві емоційні цитати відомих учених-екоактивістів. Вони не входять до самих публікацій, але гарно оздоблюють їх, особливо наукові тексти.

Проведене дослідження підтвердило наше припущення, висловлене на початку статті: рух «Scientist Rebellion» виник у результаті того, що радикальні екоактивісти скомпрометували себе неоднозначними діями, викликавши протилежний бажаному ефект серед населення: вони обмежили бажання пересічного громадянина брати участь у вирішенні екологічних проблем. Відтак перед «Scientist Rebellion» було поставлено завдання врятувати репутацію екологічного руху та залучити до участі в ньому забезпеченіші прошарки населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Extinction Rebellion. URL: <https://rebellion.global/> (дата звернення: 12.11.2025).
2. Just Stop Oil. URL: <https://juststopoil.org> (дата звернення: 12.11.2025).
3. Scientist Rebellion. URL: <https://scientistrebellion.org> (дата звернення: 12.01.2026).
4. Розмаріца І. О. Лінгвокогнітивні особливості комунікації у сфері екології (на матеріалі сучасної англійської мови): автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Київ, 2004. 20 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0404U002298> (дата звернення: 12.11.2025).
5. Бабире О. В. Персуазивні і маніпулятивні стратегії англійської комунікації з екологічної тематики: автореф. дис. ... канд. філол. наук. 10.02.04. Київ, 2014. 20 с. URL: <https://uacademic.info/ua/document/0414U004848> (дата звернення: 12.11.2025).
6. Деркач Н. О. Лінгвостилістичні особливості сучасного англійського екологічного дискурсу (на матеріалі екологічної реклами). *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир, 2011. № 59. С. 182–185. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/7345> (дата звернення: 12.11.2025).
7. Гудзь Н. О. Екологічний дискурс в лінгвістичних описах. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. № 118. С. 202–206. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/9603> (дата звернення: 12.11.2025).
8. Лискова М. Метафоричне моделювання дійсності в дискурсі екологічного руху Англії. *Актуальні проблеми іноземної філології і лінгводидактики*: збірник наукових статей здобувачів вищої освіти Факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Харків, 2022. № 4. С. 171–174. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/cfe4a149-6bd9-4ce0-ba70-527532207a1e/content> (дата звернення: 12.11.2025).
9. Столярова А. А. Особливості висвітлення екологічної проблематики у грецьких інтернет-ЗМІ (лінгвістичний аспект). *Сучасні дослідження з іноземної філології*. 2025. № 1 (27). С. 239–248. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.27.239-248>
10. Can vandalism be justified to save the planet? *The Guardian*. 21.10.2022. URL: <https://www.theguardian.com/environment/2022/oct/21/art-attack-can-vandalism-be-justified-to-save-the-planet> (дата звернення: 12.01.2026).
11. The Guardian view on environmental protest: dissent is vital to protect democracy. *The Guardian*. 23.01.2024. URL: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2024/jan/23/the-guardian-view-on-environmental-protest-dissent-is-vital-to-protect-democracy> (дата звернення: 12.01.2026).
12. Екотероризм. *Вікіпедія*. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Екотероризм> (дата звернення: 12.01.2026).
13. Strimpel Z. My «debate» with Extinction Rebellion confirmed all my worst fears about this eco doom cult. *The Telegraph*. 19.02.2022. URL: <https://www.telegraph.co.uk/news/2022/02/19/debate-extinction-rebellion-confirmed-worst-fears-eco-doom-cult/> (дата звернення: 12.01.2026).
14. Our positions and demands. URL: <https://scientistrebellion.org/about-us/our-positions-and-demands/> (дата звернення: 12.01.2026).
15. Leaked IPCC report. URL: <https://scientistrebellion.org/about-us/leaked-ipcc-report/> (дата звернення: 12.01.2026).
16. Scientist Rebellion code: mission statement. URL: <https://scientistrebellion.org/about-us/scientist-rebellion-code/> (дата звернення: 12.01.2026).
17. Sign our open letter. URL: <https://scientistrebellion.org/sign/> (дата звернення: 12.01.2026).
18. How much more? The failure of COP. URL: <https://scientistrebellion.org/campaigns/how-much-more/> (дата звернення: 12.01.2026).

Дата першого надходження статті до видання: 21.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 16.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 14.04.2026